

trenutkov. *Branko Vreš, Črmeče 133, 62370 Dra-vograd*

ZIMSKA RACA *Clangula hyemalis*

LONG-TAILED DUCK – 4 from 11th December 1994 to 19th March 1995 (2 on 16th April) on the Sava river at Vrhovo

Opazovanja zimske gostje z visokega severa so bila po podatkih Zimskega ornitološkega atlasa (SOVINC, 1994) pri nas zelo redka in še to predvsem na dravskih akumulacijskih jezerih. V zimi 1994/95 pa sem imel srečo, da sem od 11. decembra do 16. aprila opazoval štiri osebe zimske rase skoraj doma, na akumulaciji HE Vrhovo.

Prvič sem jih opazil 11. decembra dopoldne ob 9. uri, ko so se potaplajoč hranile kakšnih 80 metrov nad jezero. Nobena ni imela dolgega repnega perja. Samo ena je bila izrazito kontrastno obarvana, zato sem sklepal, da gre za prezimujočo samico s tremi prvoletnimi mladiči. Presenetilo me je, da sploh niso bile plašne. Ko sem prišel na jezo, so se mlakarice takoj dvignile, zimske rase pa se zame še zme-nile niso.

Opazoval sem jih redno do 19. marca, vmes tudi posnel na video kaseto njihov nizki let v formaciji nad vodo. Zaradi pomanjkanja časa nato nisem bil pri jezu vse do 16. aprila, ko sem opazil dva oseba. Verjetno sta bili ptici dve izmed prej opazovanih štirih, saj je zimska raca pri nas redka gostja. Zato je verjetnost, da bi ptici prileteli od drugod, zelo majhna. To je bilo moje zadnje opazovanje zimskih rac v tej zimi. *Marjan Gobec, Zidani most 28a, 61432 Zidani most*

SREDNJI ŽAGAR *Mergus serrator*

RED-BREASTED MERGANSER – male in breeding plumage from 22nd to 29th May 1994 on the Ljubljanica river at Ljubljana

Na Ljubljanici sva 22. 5. 1994 pri Čevljar-skem mostu opazovala srednjega žagarja *Mergus serrator* v lepem svatovskem perju. Tam se je še vedno zadrževal 29. 5. 1994, skupaj z mlakaricami, ki so na tem delu Ljubljanice običajne. *Primož Kmecl, Karin Rižner, Riharjeva 28, 61111 Ljubljana*

ČRNA ČIGRA *Chlidonias niger*

BLACK TERN – approx. 1200 (incl. 50 *C. leucopterus*, one *C. hybrida*, one *S. hirundo*) on 8th May 1994 at Cerkniško jezero

Dan je bil lep in tako sva se 8. 5. 1994 odločila za izlet s čolnom na Osredok na Cerkniš-

kem jezeru. V bližini tega zanimivega otoka sva zašla v jato črnih čiger *Chlidonias niger*, ki sva jih naštel pribl. 1200. V jati so bile tudi beloperute čigre *Chlidonias leucopterus* (pribl. 50 os.) ter po ena navadna čigra *Sterna hirundo* in belolična čigra *Chlidonias hybrida*. Lahko sva si jih ogledala resnično od blizu, saj so letale le približno meter nad nama, pa tudi sedale so na bližnje vodno rastlinje. *Primož Kmecl, Karin Rižner, Riharjeva 28, 61111 Ljubljana*

RJAVI LUNJ *Circus aeruginosus*

MARSH HARRIER – female on 12th September 1993, accompanied by *F. tinnunculus*

Bil je lep topel sončen dan, ko sem 12. 8. 1993 popisoval ptiče v Dravinjskih gorica-h v okolici zaselka Hrastje. Ta dan sem opazoval kar nekaj zanimivih vrst: dva (2) goloba grivarja *Columba palumbus*, deset (10) sivih žoln *Picus canus*, malo cipo *Anthus pratensis*, tri (3) mlinarčke *Sylvia curruca* (na tem območju sem jih opazoval prvič), trideset (30) kovačkov *Phylloscopus trochilus*, pet (5) meniškovi *Parus ater*, deset (10) dleskov *Coccothraustes coccothraustes* in še mnogo drugih. Od zanimivejših vrst velja omeniti še en (1) osebek kukavice *Cuculus canorus* in sivo čapljo *Ardea cinerea*, ki je omenjeno področje le preletela.

Najbolj pa sem bil tistega dne vesel rjavega lunja, kar je tudi moje prvo srečanje s to vrsto v Dravinjskih gorica-h. Lunj (bila je odrasla samica) je krožil kakih 50 metrov visoko nad pokrajino. Ob njem je letala še navadna postovka *Falco tinnunculus*, in tako sta družbo prečesavala teren in iskala plen. Nenavadni par je počasi odjadral vzdolž Dravinjske doline v smeri proti Poljčanam. *Al Vrezec, Pražakova 11, 61000 Ljubljana*

MOČVIRSKI LUNJ *Circus pygargus*

MONTAGU'S HARRIER – female on 18th April 1992 and male on 11th September 1993 in Dravinja valley

Dne 11. 9. 1993 me je pot spet zanesla v Dravinjsko dolino, kjer sem popisoval ptiče. Presenetilo me je dokaj visoko število kanj *Buteo buteo*, ki sem jih v območju med Poljčanami in Štatenbergom naštel okoli deset (10), opazoval pa sem tudi dva (2) sršenarja *Pernis apivorus*.

V bližini vasi Modraže sem zagledal ujedo, ki je kakih 100 do 150 metrov visoko letela v smeri proti Donački gori. Hitro sem pogledal skozi teleskop in ugotovil, da opazujem odraslega samca močvirskega lunja. Ptica je bila monotono sive barve, črnina na krilih pa se je kakor klin za-

jedala od konca kril proti trupu.

Močvirskega lunja sem v tem območju opazoval že 18. 4. 1992 pri vasi Globoko. Takrat sem opazoval samico, ki je letela nizko nad tlemi in lovila. *Al Vrezec, Pražakova 11, 61000 Ljubljana*

PLANINSKI OREL *Aquila chrysaetos*

GOLDEN EAGLE – juvenile on 4th May 1995 at Medvedce reservoir

Dne 4. 5. 1995 sva z ženo Božo šla na zadrževalnik Medvedce. Zanimal naju je predvsem pelikan, o katerem so govorili že vsi, ki na Štajerskem opazujejo ptiče. Za obisk naju je navdušil še kolega Andrej, ki mi je prejšnji večer ves prevzet sporočil, da je na Medvedcah belorepec.

Ura je bila okrog pol enajstih, ko sva se počasi peljala po grbastem makadamu proti vzhodni obali zadrževalnika. Nad zadrževalnikom je krožilo športno letalo, v prvem trenutku se mi je celo zazdelo, da vidim pelikana v letu, a ga tisti dan ni bilo. Poleg jeklenega ptiča, ki je naredil še dva kroga in odletel, je bil na nebu še pravi pernati ptič tudi velikih dimenzij. Pristal je blizu vodnega izpusta na nasipu. Z avtomobilom sva se mu počasi približevala in Boži sem razlagal o belorepcu, ki sedi pred nama. Ustavil sem pred neprevoznim jarkom. Pripravim opremo in previdno izstopim. Pričakovani »belorepec« je kmalu poletel. Proti pričakovanjem pa ni ustrezal moji predstavi o belorepcu. Rep je sicer imel bel, vendar z debelo temno obrobo na koncu. V perutih, v višini zapestnega sklepa, je imel lepo vidna bela zrcalca.

Hitro sem naredil dva posnetka in segel po Heinzlovem priročniku, »belorepec« pa se je medtem izgubil v smeri Pohorja. In res, belorepec nima temne obrobe na koncu repa. Mladostni imajo rjav, odrasli pa šele dobijo bel rep. Ima pa tako obrobo na repu vzhodna vrsta jezerskega orla *Haliaeetus leucoryphus*, le da nima belih zrcalc v perutnicah. O tem, kaj vse sva tega dne z Božo videla na Medvedcah, bom zapisal v drugih prispevkih. Doma sem temeljito prelistal Porterjev priročnik za določanje ujed v letu in dvoma več ni bilo. Opazovala sva mladostnega planinskega orla *Aquila chrysaetos*. Tudi diapozitivi so bili dobri, sicer ne zaslužijo objave, a na njih z lupo z lahkoto prepoznamo mladostnega planinskega orla.

V SV Sloveniji ni bilo veliko opazovanj planinskih orlov, v glavnem se vsa opazovanja nanašajo na Pohorje. Težko je reči, kaj ga je privabilo k zadrževalniku, razmišljali smo, da najbrž

nekaj kilogramov težki crknjeni tolstobiki, ki so v velikem številu razpadali na plitvinah. *Franc Janžekovič, Maistrova 10, 62000 Maribor*

NAVADNA POSTOVKA *Falco tinnunculus*

COMMON KESTREL – male on 8th July 1993 plundering a number of young hidden *P. collaris*

Dne 8. 7. 1993 sem popisoval ptice v kvadratu št. 25 OÅ TNP – na relaciji Kot oz. Lengarjev rovt – Cmir (2393 m). Ob ostenju Rjavine proti Luknji peči sem opazoval postovko, ki je v presledkih preletavala nad travnato pobočje nad Debelim kamnom. Vsakokrat, ko je ujela plen, je odletela proti Luknji peči. Klub teleskopu gnezda nisem mogel odkriti, saj se je venomer izgubljala med stenami, pri tem pa dvakrat agresivno preganjala krogarja *Corvus corax*. Ker me je zanimalo, kaj je tako spretno in v razmeroma kratkem času na tleh uplenila, sem nanjo – bil je pravzaprav samec – postal bolj pozoren.

Nisem še pospravil malice iz nahrbtnika, ko ponovno prileti in poskuša v zraku ujeti odraslo planinsko pevko *Prunella collaris*. Šele po tem dogodku sem ugotovil, da so postovkin plen mlade planinske pevke, ki so jih starši sicer odločno branili. Prinašajoč jim hrano pa so jih vedno znova razkrili plenitelju. Tudi jaz sem z lahkoto našel že delno operjenega in med kamni skritega mladiča. Biologija prehranjevanja navadne postovke v gorskem svetu je torej lahko dokaj zanimiva. *Franc Bračko, Gregorčičeva 27, 62000 Maribor*

ŠKRJANČAR *Falco subbuteo*

HOBBY – on 13th August 1993 catching *H. rustica* and *D. urbica* in the centre of the village of Modraže in Dravinja valley

Dne 13. 8. 1993 sva z B. Rubiničem opazovala ptice v Dravinjski dolini. Tisti dan se mi je zdelo najbolj zanimivo opazovanje odraslega škrjančarja v vasi Modraže pri Poljčanah. Sokol je namreč sredi vasi, ne meneč se za ljudi, plenil v jati kmečkih *Hirundo rustica* in mestnih lastovk *Delichon urbica*. To je tudi moje prvo srečanje s to vrsto na omenjenem območju.

Tega dne sva opazovala še nekaj zanimivih vrst, na primer belo štokljo *Ciconia ciconia* in sivo žolno *Picus canus*, ki v Dravinjski dolini tudi gnezdita. Ponoči pa sva pri zaselku Hrastje imela priložnost opazovati še pet (5) osebkov lesne sove *Strix aluco*, ki je ravno tako gnezdilka tega območja. *Al Vrezec, Pražakova 11, 61000 Ljubljana*